

Dzintars Tilaks

KAIJAS
LĪGZDA

Dzintars Tilaks

KAIJAS

LĪGZDA

821.174-31

Ti 310

Vāka dizaina autore *Vita Lēnerte*

Grāmatas vākam izmantots attēls no istockphoto.com

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Dzintars Tilaks, 2022

© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2022

ISBN 978-9934-0-9905-2

1. AUGUSTS

Motors pieklusā, kuteris, samazinājis ātrumu, līgani pietuvojās krastam un kādai konstrukcijai ar kāpnēm ūdenī, kas kalpoja kā miniatūra piestātne. Kutera vaļējā aizmugurē bija ierīkoti divi soli, un visi seši tur sēdošie cilvēki piekala skatienus krastam un piestātnei. Pirmais kājās piecēlās vīrietis, kurš pēc apģērba atšķīrās no pārējiem, – viņš, baltā krekļā un tumšzilā vējjakā, uz kuras redzami spilgti dzeltenī burti *Måsbo*, pagriezās pret pārējiem sēdošajiem un ar prieku zviedriski paziņoja: “*Vi är här!*”, ko pēc tam angļiski atkārtoja: “*Here we are.*”

Iestājās neliels mulsums, jo pārējie pieci sēdošie vēl mirkli lūkojās uz krastu, tikai tad sniedzās pēc savām milzīgajām mugursomām. Pusmūža vīrs, kurš bija pie kutera stūres, iznāca vidusdaļā un no salona sāka celt krastā četras lielas, zilas plastmasas kannas ar ūdeni, pamānot ar roku sēdošajam vīrietim, lai tas palīdz. Tad pagriezās un mudināja pārējos, piedāvādams pasažieriem palīdzību izkāpt krastā.

---

* Esam klāt. (*Angļu val.*)

No kuttera iztrausās četras sievietes ar smagām mugursomām, kas bija piekrautas līdz pēdējai iespējai un vēl vairāk, jo dažām somām arī ārpusē bija piesieti apavi, krūzīte vai guļammaiss. Sievietēm pievienojās vīrietis beisbola cepurē ar savu mugursomu un tikai pēc viņa – zviedrs *Måsbo* jakā, turot rokās biezu, dzeltenu mapi, kas atgādināja portfeli. Viņš acīmredzot bija tāds kā oficiālais pārstāvis un, nepārtraukti smaidīdams, uzmundrināja atbraucējus.

Atstājuši somas zemē pie piestātnes, cilvēki uzmanīgi devās augšup pa stāvo krastu, kura akmens sienā bija ierīkotas metāla kāpnes, un ar neviltotu interesi vērās apkārtnē. Ja tie būtu tūristi, viņu izrādītā interese par apkārt redzamo liktos pārāk ilgstoša. Viņi vienlaikus centās iekļaut skatienā gan akmeņaino krastu, gan kokus, klajumu – visu, kas tikai viņiem un tieši tagad varēja šķist tik svarīgs.

Kuttera stūrmanis iesvilpās, māja ar roku un aicināja krastā izcelt lielu koka kasti. Atsaucās viens no pieciem tūristu tērpos ģērbtajiem un arī tas pats vīrs beisbola cepurē. Abi aizsteidzās lejup.

– Varbūt palīdzēt? – jautāja viena no četrām sievietēm.

– Gan jau, – īsi atbildēja vīrietis, jau pieķēries pie kastes metāla roktura.

Tikām oficiālais pārstāvis klints augšpusē palikušajām sievietēm īsos teikumos angļiski kaut ko skaidroja un vienai no viņām iedeva biezu, dzeltenu mapi.

Kaste bija izkrauta krastā. Tagad to vajadzētu dabūt augšā pa kāpnēm, bet zviedrs, pienākumu izpildījis,

jau steidzās pa kāpnēm lejup, uzsmaidīja palicējiem un iekāpa kuterī. Vēl mirklis, un, uzņemdamas ātrumu, kuteris drīz vien pazuda tuvāko salu labirintā.

Četras sievietes kā sastingušas vērās uz ūdens klajumā pazūdošo balto kuteri, līdz vīrieša balss, kas skanēja no krasta, vērošanu pārtrauca: – Ē-ē! Varbūt tagad palīdzēsiet ar šo visu tikt galā?

Tika uznestas mugursomas, divatā arī ūdens tvertnes, tad lielā kaste, kas bija stipri smaga, ar kopējām pūlēm tika dabūta augšā un novietota klajumā.

– Esi gan piekrāvis. Neko neaizmirsi? Citādi mums te būs vāks... – viena no sievietēm, kura izskatījās manāmi vecāka par pārējām, ierunājās pirmā. – Un kāpēc tieši tev uzticēja visu to iepirkt? Tāpēc, ka vīrietis?

– Nezinu. Man tikai paziņoja, ka manā kontā būs tūkstotis eiro visa nepieciešamā iegādei, – vīrietis atbildēja nepacēlis galvu pret runātāju. Viņš pavilka kasti klajuma malā, noņēma beisbola cepuri, kas atsedza ezīti apgrieztus pelēkus matus, dziļi nopūtās un pārlanda apkārtnei vērtējošu skatienu.

Sieviete nopietni turpināja: – Mums bija jāpaņem sev nepieciešamais, bet vienam bija jāstagādā vajadzīgais visai komandai. Kaut kā dīvaini – liela atbildība vienam. – Sieviete mirkli lūkojās un tad atkārtoja: – Visai komandai. Un, lūk, arī sagādnieks. Paskatīsimies, kā tiki galā.

Pēc brīža viņa turpināja: – Labi vien ir, vienam otram sievišķim būtu grūtāk to izdarīt.

– Man tas nemaz nebija viegli, – it kā sev, it kā citiem teica vīrietis.

– Kāpēc vispār mums te tāds sastāvs – četras dāmas un viens kungs? – jautāja sieviete, kuras rudie mati bija saņemti copē ar gumiju, bet pati tērpusies koši zaļā, ūdensnecaurlaidīgā kostīmā. – Tikpat labi varējām būt sieviešu komanda.

– Vai arī divi vīrieši un trīs sievietes... – teica visjaunākā, krāsotiem melniem matiem un sarkanā jakā. – Bet mums...

– Uz mani varat neskatīties, es nezinu atbildi. – Vīrietis pagriezās pret četrām sievietēm un piebilda: – Es pats esmu pārsteigts ne mazāk, domāju, ka būsīm vismaz pāris veču, taču...

– Ko? Negribi būt par vienīgo gaili vistu kūtī? He, he, – par savu asprātību priecīgi iesmējās vecākā no sievietēm. Brīdi pagaidīja un piebilda: – Neņem galvā. Pie-radīsi. Tik un tā mums vairs nav variantu.

Ar šo teikto negaidīti tika pārkāpts *jūsošanas* sliekšnis, arī pirmais, neveiklais sasprindzinājums pagaisa.

Jaunā tumšmate apņēmīgi savicināja rokas un uzsauc: – Ejam izpētīt apkārtni!

Sievietes jau sarosījās, it kā grasītos doties, taču vīrietis, pacēlis skatienu, teica:

– Vakars pienāks ātri, vajadzētu uzslīet telti, mantas arī jāsaliek. Pēc tam varat pētīt apkārtni, cik uziet, līdz tumsai.

– Nu, nu! Kapteinis sāk komandēt, – rudmatainā ar copi ironiski sacīja. – Skaidrs, kurš te dos komandas, ko darīt.

– Vispār jau viņam taisnība, – bilda vecākā.

Pagaidām tikai viena no sievietēm nebija neko teikusi, beidzot viņa ierunājās: – Meitenes, padomājiet, mums

būs vesels gads, lai izpētītu šo salu centimetru pēc centimetra, bet tagad mums tiešām nāksies padomāt prātīgi par katru nākamo soli. Es palieku pie telts salikšanas.

– Man arī ir telts. Divvietīga. Vai es varēju paļauties, ka kādam ienāks prātā paņemt lielāku? – Rudmate nebija sašutusi, viņa tikai skaļi domāja.

– Man arī, bet vienvietīga. Veltīgi aizņēma vietu somā, – mazliet žēli teica jaunākā.

Vīrietis it kā labvēlīgi pasmaidīja. – Te viss var node-rēt. Protams, grūti tādā situācijā paļauties, arī es būtu rīkojies tāpat.

Vīrietis atvēra lielo koka kasti, un visi pieci pievērsās tai. Pašā virspusē, izklāta pa visu kasti, atradās telts. To izcēlis, vīrietis skatienam atsedza pārējo kastes saturu.

– Oho, prātīgi sakrauta līdz augšai! – Jaunākā no sievietēm bija pārsteigta.

– Muļķīgi, ka pirms tam mums nedeva iespēju iepazīties un sazināties. Tagad var gadīties, ka vēl šo to būsim dubultā paņēmuši, bet ko vajadzīgu aizmirsuši. – Vīrietis, neatraujot skatienu no kastes, skaidroja: – Es centos, lai būtu svarīgākais. Teica, ka katrai komandai ir tiesības uz vienāda izmēra kasti. Tad nu vadījos pēc izmēra.

– Esi pārdomāti piebāzis. To visu sapirki par tūkstoti? – tagad kastes virspusē redzamo novērtēja vecākā.

– Nē, kur nu! Laba astoņvietīgā telts vien maksāja piecus simtus, tad vesela kaudze instrumentu, zvejas rīku, krāsniņa, visvisādas rezerves. Tas viss kopā jau vilka gandrīz uz diviem tūkstošiem. Bet knapināties nevar, ja ir runa par tādu pārbaudījumu.

– Tu man sāk patikt, – smaidot teica vecākā. – Gan jau sametīsimies tiem papildu izdevumiem. Starp citu, mani sauc Laima.

– Es esmu Arvis. – Vīrietis izslējās un paskatījās uz pārējiem.

– Iepazīsimies! Mani sauc Džeina, – priecīgi atsaucās jaunā tumšmate un pat pasniedza Arvim roku.

– Es esmu Dina, – pamājusi teica rudmate un novilka savu zaļo tūristu jaku.

– Bet mans vārds ir Lenija. Priecājos ar visiem iepazīties. – To sakot, viņa, kura bija visklusākā, nedaudz piesarka. Arī viņas krāsu toņos atturīgais tērps liecināja par nevēlēšanos izcelties vai piesaistīt uzmanību.

Laima iesmējās, tad arvien skaļāk un skaļāk, līdz jau arī citi sāka ķiķināt viņai līdzī, pat nezinot iemeslu. Starp smiekliem Laima pateica: – Man viss sajuka, neko neatceros. Nāksies iepazīšanos atkārtot.

Kad telts jau bija ieguvusi aprises un tika pamatīgi nostiprināta, tā izskatījās līdzīga apaļajai čukču jarangai. Dubultīgās telts sienas lika domāt, ka tā spēj pasargāt ne tikai no lietus, bet arī no aukstuma.

– Kāpēc astoņvietīga? – stāvot blakus Arvim, jautāja Džeina.

– Teltī vajag vietu arī mantām, ārā nedrīkst atstāt, – atbildēja Arvis.

– Ak, nujā! Man uzreiz nepielēca.

– Izturēsi veselu gadu bez mobilā? – Arvis pameta skatienu uz meiteni.

– Tev taču jaunībā vispār nebija mobilā. Un? Izturēji? Es arī izturēšu, – smaidot atbildēja Džeina, tad aprāvās

un piebilda: – Piedod, es par taviem gadiem neko nezinu, es tikai iedomājos...

– Viss pareizi. Manā jaunībā vēl nebija.

Tad Arvis uzrunāja pārējos: – Hei, tauta, es ļoti ceru, ka kādam... kādai nav nejauši paķēries līdzī telefons vai fotoaparāts! Citādi mūs diskvalificēs, un visi prieki vējā. Tās kameras visu redz, un, nedod Dievs, ja kaut ko tādu pamanīs.

Neapzināti, bet tomēr visas sievietes pameta skatienu uz netālu stāvošo statīvu laukuma malā, kurš bija pamatīgi nostiprināts zemē un kura galā bija pavisam neliela kamera, virs tās kā plats jumts atradās saules panelis.

– Diez cik tādu ir pa visu salu? – kāds iejautājās.

– Būs laiks, saskaitīsim, – skanēja atbilde.

Telts uzstādīšana, mantu sakravāšana un gatavošanās pirmajai naktij paņēma tik daudz spēka, ka iet iepazīt salu nevienam vairs ne prātā nenāca. Vēl vairāk – visi jau laikus iekārtojās teltī, sasēdās uz piepūšamajiem matračiem, atspiedušies katrs pret savu mugursomu, un pārsprida jaunumus.

– Super! Desmit ballu sistēmā par telti es dodu astoņas balles. – Džeina aplaida skatienu telts iekārtojumam. – Dotu desmit, ja iekšā būtu tualete un duša.

– Pieradīsi un, arī mājās aizbraukusi, gribēsi dzīvot teltī, – iesmējās rudmatainā Dina. – Šodien vispār traka diena, tik daudz jauna, visvisādu krenķu. Vēl tagad grūti aptvert. Es līdz pēdējam brīdim tajā tikšanās zālē nesa-pratu, kuri no bara būs mūsējie. Tad ieklausījos, ka skan leišu valoda, gāju tālāk. – Dina runāja un vienlaikus atbrīvoja savus matus no gumijas. Rudie mati, it kā to vien

gaidījuši, pārlaidās pār viņas pleciem, vijot mazākas un lielākas sprogas.

– Vai kāds zina, cik pavisam ir tādu komandu? – iejautājās Džeina.

– Es dzirdēju poļus un igauņus, bet varbūt tie bija somi, – teica Arvis. – Gan jau kādas četras piecas komandas ir.

– Jā, bet kāpēc nevar noteikumos uzrakstīt: tik un tik komandu, tik un tik cilvēku piedalās šajā te... *Māsbo* izturības pasākumā. – Dina izpleta guļammaisu un ar to apsedzās. – Daudz kas nav skaidrs. Ka tik nav jānožēlo.

Tālākajā telts daļā sarosījās Laima. – Līgums tāds jocīgs, bet izskatās, ka negrasās mūs apšmaukt. Noteikumus izlasīju reizes trīs, tā īsti nesapratu šī pasākuma būtību. Iedomājieties, viņi pat pārtulkojuši tekstus, lai nerastos pārpratumi, bet vienalga – es nesaprotu, ko viņi, tie organizatori, grib panākt ar... šo te visu. Tas nav nekāds šovs, nav arī sacensības, it kā dari, ko gribi, tikai izdzīvo šo gadu.

– Par tām citām komandām nekas nav teikts. Tad jau mēs tos pārējos nemaz neredzēsīm un neko nezināsim? Vai tā? – pievienojās Džeina. – Baigi jocīgi. Mēs te, citi... kaut kur... un mēs nezināsim, kas notiek. Jādzīvo pašiem par sevi viens gads.

– Patiesībā tas nemaz nav viegli. Noslēgtā vidē uz salas gads būs kā trīs gadi normālā dzīvē. Nāksies domāt par katru sīkumu, jau no rīta domāt, ko ēdīsi vakarā. Jau vasarā domāt par ziemu, – zinoši piebilda Laima.

– Līdz ziemai vēl tālu... – Džeina gari nopūtās, pārlaida roku pār melnajiem matiem un atkrita guļus.

– Nemaz nav tālu, – Arvis to teica, uzsverot situācijas nopietnību. – Augustā jau mēdz būt pirmās salnas. Tāpēc rīt mums būtu jādara divi pamatdarbi: jādomā par pārtikas rezervēm un jādomā par mājas celšanu.

– Tu plāno būvēt māju? – Džeina bija pārsteigta.

– Protams! Ne jau gluži māju, bet... mājeli... būdiņu. Tu taču neceri telti pārdzīvot ziemu? Jābūvē jau tūlīt.

– Lūdzu, tūlīt vēl nevajag, labāk no rīta, – pajokoja Dina.

Laima kavējās savās domās, kas viņai nedeļa mieru.

– Es tomēr nesaprotu, kas tas īsti ir, kur mēs piedalāmies. Eksperiments? Vai tomēr šovs, ja jau filmē ar kamerām?

Otrupus teltij klusi ierunājās Lenija: – Es kaut kur lasīju, ka jau ilgāku laiku notiek tādi pētījumi, kas attiecas uz cilvēka pielāgošanos videi. Tas viss saistīts ar izmaiņām dabā, ar planētas apdraudējumu, ar visu to ne pārāk gaišo civilizācijas nākotni. Varbūt šis viss arī – tāds pētījums? Antropoloģijas eksperiments vai kaut kas tamlīdzīgs?

– Kāda jēga no mums uz salas? Ko tur var pētīt? – Laimai nebija skaidrs.

– Varbūt tieši to, kā mūsdienu cilvēki – dažādu tautu, dažādā skaitliskā sastāvā pēc dzimuma – pielāgojas, lai izdzīvotu visos gadalaikos, – savu domu pabeidza Lenija.

– Un dažāda vecuma cilvēki, – piebilda Džeina. – Tā varētu būt. Tāpēc arī mums tik atšķirīgs vecums.

– Jā, varbūt tur ir jēga, kad pieredzē dalās dažādu paaudžu cilvēki, – piekrita Laima.

– Iespējams, lietuviešu komandā ir četri veči un viena dāma, – Dina, izstiepusies guļus uz sava matrača,

ierunājās, – bet igauņiem divi veči un trīs dāmas. Un kuriem klāsies labāk?

– Loģiski, ka mums! – jauniņajai Džeinai bija gatava atbilde.

– Tikai neceri, ka mēs būsim tavs harēms. – Dina samiedza acis Arvja virzienā. – Pie mums vīrieši būvēs mājas, bet sievietes rūpēsies par ēdienu.

Arvis pacēla skatienu pret Dinu. – Baidos gan, ka visiem nāksies darīt visu, citādi tālu netiksim.

– Es savukārt lasu noteikumus, tiku līdz dzeltenajām bojām apkārt salai. – Laima bija uzlikusi brilles un vērās pret mitrumu ievākotajās papīra lapās. – Divpadsmit bojas atrodas trīsdesmit metru attālumā no salas. Aiz bojām neviens nedrīkst atrasties, jo bojas raidīs signālu, tiklīdz tiks pārkāpta zona. Arī šis pārkāpums tiek sodīts ar diskvalifikāciju. Skaidrs? – Viņa pacēla acis no lasītā un skatījās uz citiem. – Vismaz es negrāso tuvoties bojām, pat ja milzu fišņš pieķersies un aizvilks mani boju virzienā, un es, būdama pilnīgā badā, būšu spiesta palaist viņu vaļā ar visu makšķeri. Dzirdējāt? Labi. Jāiet gulēt. – Laima atlaidās guļus, bet tad iesmējās dziļi un guldzoši: – Mani vēl interesē, kura gulēs blakus mūsu vienīgajam vīrietim. Ha-ha!

2. AUGUSTS

Rīta saule pamatīgi uzsildīja telti, Arvis bija atvēris ventilācijas logu jūmtā, bet karstums un gaisa trūkums vēl ilgi bija jūtams. Telti kāds sarosījās un pusbalsī izdvesa: – Es vairs nevaru. Gaisa trūkst.

Tā bija Dina. Viņa nometa guļammaisu, kas bija pārklāts un kalpoja par segu. Sieviete atkal saņēma matus copē un rāpoja pie durvīm. Pavilkusi vaļā telts rāvējslēdzēju, viņa izlīda ārā.

– Ja kas, es dodos skriet, – Dina teica skaļāk, lai visi dzirdētu. – Katru rītu apskriešu salai apkārt vismaz trīs reizes.

Pēc brīža četri stāvēja ārpusē un kā vienojušies vērās jūras un salu klajumā. Katrs savās domās klusēdami ieelpoja spirtgo jūras gaisu, pamazām pavēršot skatienu sāņus uz salu, uz tuvāk esošajām priedēm.

Atskrējusi Dina pievienojās un paskatījās tālumā. – Ja kas, mums ir paveicies, te vismaz ir koki, ne tikai akmens pie akmeņa.

Džeina klusi nočukstēja: – Vēl trīs simti sešdesmit četras naktis...

– Es jums varu atzīties, tikai nesmeļieties, – joprojām vērdamās tālumā, ierunājās Lenija: – Šī manā mūžā bija pirmā nakts teltī. Goda vārds.

– Nopietni? – Dina nosprauslojās un paskatījās uz runātāju. – Es tik daudz reižu esmu nakšņojusi teltī, ka pat vienu no bērniem ieņēmu teltī pie Gaujas... Bet tu pirmo reizi? Joprojām nesaprotu, kādēļ tieši tevi izraudzījās starp tik daudziem pretendentiem.

– Man arī teltis nakšņot īpaši nav sanācis, – pievienojās Džeina. – Laikam kādas divas reizes. Nu un tad? Bet tik labā teltī pirmo reizi.

– Ak debestiņ, vai es arī tikpat slikti izskatos kā jūs? – Laima smeļoties izdvesa, kad bija paskatījusies uz pārējiem.

Tiešām, vakardienas možās un glītās sieviešu sejas bija mainījušās, ceļojuma meikaps bija izzudis, bet dabā pavadītā nakts pievienojusi vienu otru krunciņu, vairāk izceļot maisiņus zem acīm.

– Man ir spogulis. Piesiet pie koka, lai visas varam papriecāties? – Dina rūgti sminēja. – Ja kas, man ir arī acu zīmulis, lūpu krāsa un pūderis.

Sievietes pameta izbrīnītus skatienus viņas virzienā, bet neviena neko neteica. Arvis centās uzmundrināt: – Nav nemaz tik ļauni. Dabisks skaistums. Pēc pāris mēnešiem mēs tā pieradīsim, ka pat aizmirsīsim savu sākotnējo izskatu.

– Katrā ziņā salas vienīgā vīrieša dēļ es lūpu krāsu netērēšu. – Dina to pateica tā, ka nevarēja saprast, vai tas bija domāts kā joks.

Pagājusi gabaliņu uz priekšu, tālumā lūkojās Džeina. – Salas, salas, apkārt vienas salas. Es nesaprotu, kā viņi paši atrada īsto salu, lai mūs te nogādātu.

– Šī ir tā šēru jūra ar salām? – Dina minēja un, pielikusi plaukstu pie pieres, mēģināja saskatīt horizontu.

– Nē, mīlīt, tās šēras ir daudz tālāk, kaut kur tur, vairāku stundu braucienā. – Ar roku tālumā pameta Laima. – Mēs esam tuvāk Zviedrijas krastiem. Starp šo salu un lielo zemi varbūt ir vairāki desmiti sīku un lielāku salu.

Arī Arvis panācās uz priekšu, uzmeta skatienu apkārtnei un tuvāk stāvošajai Laimai, sakot: – Pagaidām izskatās, ka mums palaimējies, – nav pārāk maza, labi, ka koki te aug un salas vidusdaļa nav vis kā paugurs, bet gan neliela ielaka. Vismaz visi vēji netiks klāt.

– Jā. Es arī to novērtēju, – piekrita Laima.

Turpat telts priekšā katrs nu rakājās pa savu mugur-somu, cēla ārā ko ēdamu.

– Mums vajadzētu kaut kā vienoties par pārtikas krājumiem, – savu sviestmaizi notiesājusi, ierunājās Laima. – Būtu pareizi visas pārtikas rezerves salikt kopā, parēķināt, cik ilgu laiku varēsim izvilkt, un tad jādomā, kur un kā papildināsim krājumus.

– Būs jāpāriet uz zivīm, citu variantu nav, – teica Arvis.

– Fuuu... zivis man ne pārāk, bet es jau neko... Un kastē? Tev tur nav krājumu? – Džeina ar galvu norādīja uz lielās kastes pusi.

– Ir tikai ļoti nepieciešamas lietas: sāls, cukurs, saussais buljons, milti, putraimi, eļļa un rezerves, kuras neaiztiksim līdz brīdim...

– Kad nebūs, ko ēst? – Džeina pabeidza Arvja teikto.

– Kad nebūs loma, visticamāk, ziemas sākumā, kad uzsals, bet ledus vēl nebūs pietiekami izturīgs. Tas var būt arī ilgi.

Laima apstiprinoši pamāja ar galvu. – Tāpēc saku, ka mums jau tagad vajag nobremzēt un sadalīt ēdiena devas. Man ir šāda tāda pieredze. Padomju gados biju alpīniste. Var teikt, ka saslimu ar kalniem jau augstskolas pirmajā kursā. Izbraukājām visus Padomju Savienības augstākos kalnus, kādas četras virsotnes arī. Bet, kad atguvām neatkarību un radās iespēja paceļot tālāk, kalni palika otrajā plānā, jo bija iespēja doties eksotiskos ceļojumos. Ne jau tūristu grupās, bet kopā ar profesionāliem ceļotājiem un vietējiem pavadoņiem. Tā ka redzēts ir daudz, nakšņots visdažādākajos apstākļos, arī bez ūdens

un ēdiena kādu laiciņu. Viss ir bijis. Tāpēc tiešām – gads uz salas, lai arī pilnīgi mierīgos apstākļos Baltijas jūrā, – tas ir nopietni. Līdz šim garākais ceļojums man ir bijis divu mēnešu garumā un jau tad... teikšu godīgi, tas likās kā gads prom no mājām. Tāpēc ļoti lūdzu būt nopietniem jau pašā sākumā.

– Kolosāli. Kas to būtu domājis... Laikam tāpēc tu izturēji konkursu un tevi paņēma, neskatoties uz vecumu. Piedod, es ne tā pateicu... – Džeina samulsa, bet ar mānāmu apbrīnu lūkojās uz Laimu.

– Anketā bija tikai jānorāda, vai ir iepriekšēja pieredze, – Laima atbildēja.

– Es gan nesaprotu, kā man izdevās tikt cauri atlasēi, – godīgi atzinās Džeina. – Man nav nekādas pieredzes, reāli nekādas. Es tikai vienu mēnesi pavadīju kopā ar ornitologiem un jau no bērniības protu kāpt kokos. Man nav bail no augstuma. Tas arī viss.

– Arī tas ir labi. – Arvis piemiedza viņai ar aci. – Cik tev gadu?

– Man? Divdesmit divi. Visiem skaidrs, ka esmu jaunākā un... šādās lietās dumjākā...

– Tev ir tas, kā mums vienam otram vairs nav, – tev ir enerģija un pamatīgs dzīvesprieks, un tas var ļoti noderēt mums visiem, – viedi secināja Laima. – Ja jau par vecumu... man ir sešdesmit četri. – Laima paskatījās uz pārējiem. – Nu, kā ir? Nobiedēju?

Dina neapzinoties papleta acis. – Oho... Domāju, ka esi jaunāka. Kompliments. Super. Man ir trīsdesmit pieci. Pieredze? Šajā jomā nekādas, tikai kā tūristei. Protu angļu valodu, trīs gadus strādāju Īrijā. Zinu kaut ko

par dārzniecību, jo vecākiem ir zeme, kur biju spiesta rakāties pa vagām kopš bērnības. Aizgāju mācīties uz Bulduriem dārzniecību. Šo to zinu, ja nu rodas vajadzība. Arī Īrijā tiku pie darba siltumnīcās. Tas arī viss, – Dina pabeidza un gaidīja reakciju.

– Forši! – Džeina uzsmaidīja. – Es arī angļeni zinu, toties no bioloģijas neko.

– Varbūt mēs te varam uzslīet siltumnīcu? – smaidot atkal ierunājās Laima.

– Ja vien būtu, kur un ko audzēt, – pievienojās Arvis, tad, sapratis, ka no viņa gaida turpinājumu, teica: – No tā vecākā gala esmu pēc kārtas otrais, tas jau redzams. Man ir piecdesmit pieci. Elektroinženieris pēc politehniskā institūta beigšanas. Profesijā strādājis neesmu, bet pamatus zinu. Agrāk filmēju, fotografēju un pelnīju iztiku kāzās.

Pāris sieviešu iekļūkinājās, arī Arvis pats par savu teikto pasmaidīja.

– Jā, kādu laiku varēja labi nopelnīt. Vēlāk biju bārmenis, arī māklēris. Tad pārmetos uz tūrismu, pat nodibināju savu tūrisma aģentūru, pārsvarā makšķerniekiem un laivotājiem.

– Nu re! Te ūdens, cik nevajag! Pātagu rokā, un uz priekšu! – Dina iespurdzās.

– Mums tu būsi zelta vērtē, vispirms jau kā makšķernieks, – Laima labvēlīgi teica.

– Bet tas, ko es pieminēju par mājeles būvēšanu, tas ir nopietni. – Arvis, ticis pie vārda, gribēja pateikt galveno. – Es pat esmu izdomājis, kā pēc iespējas vienkāršāk dabūt to gatavu, tāpēc mums vajadzēs kādu, kurš

bez manis varēs copēt, lai varam mainīties, kamēr notiks būvniecība.

Lenija, kura visu laiku bija uzmanīgi klausījusies citos, neapzināti paslēja roku gaisā kā skolniece.

– Es varu maksšķerēt, ja man ierāda, kā tas jūrā jādara. Mans tētis... mēs ar tēti agrāk bieži braucām maksšķerēt. Protu uzsiet āķus, uzlikt ēsmu, esmu arī spiningu mētājusi.

Arvis pamāja viņai, it kā apstiprinot sievieti mācekļa lomai, arī Džeina viņai pamāja.

– Par mani pašu... – Lenija turpināja. – Man ir četrdesmit četri. Agrāk biju skolotāja.

– Oho, – Džeina kļuva ieinteresēta. – Kādā priekšmetā?

Lenija mazliet piesarka un klusāk teica: – Mūzika. Dziedāšanas skolotāja. Kordirģēšana. Vadīju skolas kori.

– Njāā, – gari novilka Dina. – Vismaz Jāņos būs, kas ligo...

– Es šo to saprotu no zāļu tējām, katru gadu vācu. Varu gatavot ēdienu, varu mazgāt un... – Lenija bija uztraukusies, gribēja vēl turpināt, bet ierunājās Laima:

– Tas par zāļu tējām gan labi, varēsim divatā tikt skaidrībā. Man zāļu tējas arī ir līdzī pašķērušās.

– Man nav ne jausmas, kāpēc mani paņēma jūsu grupā. – Lenija paraustīja plecus un kautrīgi smaidīja.

– Nesatraucies, mēs neviens nezinām. To tik zina mēnestiņš un organizatori, – it kā visu domas apkopojusi, paziņoja Dina un iesmējās.

Visi kopā beidzot devās izpētīt salu, vispirms cenšoties to apiet gar krastu, lai gan tas nemaz nebija viegli. Salas tuvākā mala bija gandrīz divus metrus augsta,

pamatīgs klintsbluķis atdalīja salas līdzenumu no zemā krasta un ūdens. Tur lejā šaurā strēmēlē viss bija alkšņiem noaudzis tā, ka jūru varēja saskatīt tikai caur alkšņu galotnēm.

– Nekam nederīgs krasts, – secināja Dina.

Arvis iebilda: – Pilnīgi otrādi – vajadzīgā izmēra alkšņi mājas būvēšanai un arī malkai noderīgi.

– Izskatās, ka melnalksnis, – tuvāk pienākusi, teica Laima. – Zinu, ka alkšņiem patīk mitrums, tomēr dīvaini, ka tie aug uz salas.

– Re, es jau pamanīju atzīmētu koku! – iesaucās Lenija un norādīja uz kuplu un ne pārāk augstu priedi. – Noteikumos rakstīts, ka ar dzeltenu krāsu atzīmētos kokus nedrīkst aiztikt.

– Dīvaini... – Laima parausstīja plecus. – Viss viņiem dzeltens – bojas ar aizliegumu dzeltenas, koki atzīmēti ar dzeltenu, pat noteikumu mape dzeltena.

– Un viņam tas uzraksts uz jakas – *Māsbo* – arī dzeltens. Ievērojāt? – jautāja Dina. – Laikam uz dzelteno īpaša mīlestība, ja arī karogā viņiem dzeltens krusts.

Salas krasts pamazām kļuva zemāks, zāle un sīkie krūmi atkāpās, jo priekšā visu salas pamatni veidoja akmens, tikai spraugās un iedobumos ļaujot iespraukties zaļumam. Akmens pamatne izskatījās kā saplacināti, ieapaļi maizes kukuliši, šur tur sašvīkāti un iegrauzti.

Pa akmens slīpumu visi pieci nonāca krastā, gar kuru slinki skalojās nelieli viļņi.

– Ir vai nav vieta copei? – Laima pietupās, pasmēla ūdeni un noskaloja rokas.

– Domāju, ka ne, – brīdi pētījis krastu, teica Arvis. – Akmens plāksne turpinās tālu ūdenī, izveidojot pamatīgu

sēkli. Zivīm te nav ko darīt. Vienīgi ziemā varētu paiet tālāk pa ledu. Pašiem neiesaku te brist ūdenī, akmens ir glumām aļģēm noaudzis, var sanākt ieslidēt līdz pat dzelmei.

– Kamera! Pie koka! – uztraukti nočukstēja Lenija, ar galvu pamājot uz kameras pusi. – Izliksimies, ka neredzam?

– Kāda gan starpība? Lai jau filmē. – Arvis uzmeta skatienu vēl kādam trijkājim, kura ass bija ieskrūvēta zemē. Arī pie šī statīva bija kamera ar saules bateriju. – Mums tikai intereses pēc jānoskaidro, cik tādu pavisam ir. Protams, mūs vēros no visiem leņķiem.

Komanda devās uz priekšu gar pašu akmeņaino krastu, līdz ceļu aizšķērsoja plakans klints izvirzījums ūdenī.

– Pamanījāt, kas te ir labs? – Arvis visai priecīgs pagriezās pret pārējiem. – Neredzat? Nelielie akmeņi krastā pie klints.

Nesagaidījis sajūsmu no sieviešu puses, viņš skaidroja: – Nostiprināt pamatus, izveidot ugunsкура vietu... ideāli akmeņi...

– Kas tos stieps? Te jau kādi piecdesmit metri sanāk... – Džeina iebilda.

– Man ir divas tādas kā brezenta tašas ar rokturiem. Paņēmu tieši tādiem gadījumiem. Trīs četras reizes visi aiziesim pakaļ, un pilnīgi pietiks. Vai tad būs par grūtu?

– Es jau neko. – Džeina atmeta ar roku.

Laima tikmēr domāja par ko citu. – Salas aprakstā pie noteikumiem ir rakstīts, ka drīkst izmantot vecās mājas pārpalikumus.

– Jā, pareizi! – atcerējās Dina. – Tas džeks, kad atdeva mapi, teica, ka te kādreizējam saimniekam māja nodegusi un ka viņu kompānija šo salu un vēl citas esot atpirkuši. Jāiet būs skatīties, vai tur arī nav akmeņu, varbūt kāds vesels dēlis.

– Tas būtu labi, – Lenija paskatījās te uz Laimu, te uz Arvi, – nebūtu tik tālu jāstiepj.

– Un vēl, – Arvis piebilda. – Aprakstā bija pieminēta airu laiva. Piemātnē nav. Ja būtu laiva, tad jebko tuvāk varētu atvest pa ūdeni.

– Ir! Šeit! – Džeina, kas gāja pa priekšu, iesaucās.
– Laiva krastā!

Pa slīpo nogāzi caur krūmiem piesteidzās pārējie, kur krastā, uz muties apgāzta, gulēja divvietīga koka laiva.

Arvis gandrīz drebošu sirdi no uztraukuma ņēmās pētīt laivas nodarvoto dibenu, tad, sievietēm piepalīdzot, apgāza otrādi.

– Normāli. Viss ir normāli. Redzamu caurumu nav. Airi veseli, – secināja Arvis un plati smaidīja. – Mūsu vienīgais transporta līdzeklis. Ja pat sīki caurumi būtu, aizdarītu. Es paķēru arī stiklšķiedras gabaliņus un ūdensizturīgu līmi.

Paskatījies uz laivas sāniem, viņš skaļi izlasīja laivas nosaukumu: – *Liten Sill*. Diezin ko tas nozīmē?

– Man somā ir mazā zviedru-angļu vārdnīca. Noskaidrosim. Ceru, ka tas nav nekas piedauzīgs. – Mierīgi paziņoja Dina, lai gan citiem atkal nācās vien nobrīnīties par Dinas somas saturu.

Ejot tālāk gar krastu, komanda nonāca miniatūrā mežā, kura koku skaitu varētu noskaidrot kādu desmit

minūšu laikā. Te gandrīz katrs otrais koks bija atzīmēts ar dzeltenām, labi pamanāmām svītrām. Uz jauniem bērziem un alkšņiem tas neattiecās, bet tikai uz priedēm un pāris nelielām eglēm. Senākās priedes bija ne visai augstas, ar zemiem, likumotiem zariem un pamatīgiem stumbriem. No tālienes tās varētu atgādināt ozolus. Tieši šīs priedes bija saudzējamas, bet apkārt tām saaugušie lapu koki un krūmi tikai aizsedza senajām priedēm saules gaismu. Atklājās, ka ir vismaz desmit nokaltuši koki, un, pie viena tāda piegājusi, Džeina teica: – Man vajadzētu zāģi, tad es no augšas varētu pa vienam zaram zāģēt nost.

Sūnu daudzums pievērša Arvja uzmanību. – Brīvajos brīžos, kad nav ko darīt, ierosinu nākt ar kādu maišeli pēc sūnām, jo labāku siltumizolāciju, ko bāzt šķirbās, daba nav izdomājusi. Labāka vienīgi ir vate no kaņepēm, ko tepat Zviedrijā ražo, bet... to mēs laikam nepasūtīsim, ha-ha, – iesmējās Arvis.

Atgriezušies salas vidienē, kur bija laukums un telts, Lenija sašutusi paziņoja: – Te kāds ir bijis! Es uz tā celma maisiņā atstāju sviestmaizi, re, maisiņš zemē... un tukšs.

– Liekas, ka šis bija mūsu vienīgais kopīgais gājiens, citreiz kādam nāksies palikt pie telts, – nopietni teica Laima, papētot apkārtni. – Kāds sīks mūdzis būs noskatījis tavu maizi. Tātad neesam vieni. Šis pats mūdzis riskē būt noķerts un grūtākā brīdī apēsts.

– Tikpat labi kāda bezkaunīga sudrabkaija vai jūraskrauklis, vai vēl kāds, – nebrīnoties par notikušo, teica Arvis. – Es jau vakar ieminējos, ka viss jāglabā teltī un telts jāaizver. Uz salas var būt mazi dzīvnieki, pat zaķi.

Es lasīju par salām, tur bija minēts, ka pa ledu dzīvnieki apstaigā salas, bet ne visi pagūst prom, kad ledus sāk kust. Tāpēc viss ir iespējams.

Lenijas sašutums norimās, viņa nopūtās, jo sviestmaizes vērtība šajos apstākļos bija strauji pieaugusi. Lenija noņēma tūristu cepuri ar platajām malām un izpurināja biezus, brūnus, zēngalviņā apgrieztus matus. Pagāja tikai pāris sekunžu, kad Arvis to ievēroja. Ja godīgi, viņš pirmo reizi saskatīja arī Lenijas seju.

Vēlāk Arvis no kastes izņēma mājas projektu un, noklājis zemē, rādīja citiem savu zīmējumu.

– Zemē iedzīti vertikāli stumbri – pa diviem katrā stūrī un sienas viducī. Tādi ir vajadzīgi divdesmit seši, divarpus metru gari, jo griestu augstumam jābūt tuvu pie metrs septiņdesmit un pusmetrs jānostiprina zemē. Starp šīm stutēm liekam guļus citu virs cita pārējos stumbrus un resnākus zarus, līdz siena gatava. Viena baļķēna resnumā no zemes liekam grīdu...

– Paga, paga, tur jau vesels mežs ir vajadzīgs... – Džeina skatījās zīmējumā un rādīja ar pirkstu. – Un te taču vēl jumts iet pāri.

– Jā, par jumtu ir padomāts. Man kastē pašā apakšā ieklāta biežā plēve, to stiprināsim uz jumta karkasa un pārsiesim ar biezi noklātiem zariem. Karkass būs stiprs, lai noturētu sniegu, plēve pasargās no lietus, bet plēvi no vēja – zari...

Arvis bija iededzies, stāstīdams aizgūtnēm, līdz Laima tam uzlika roku uz pleca un pārtrauca: – Nesteidzies. Skaidrs, ka tu esi pie tā ilgi sēdējis un plānojis. Ko mēs varam teikt? Jāpaļaujas, jo citu projektu nav.

Dina tomēr šaubījās. – Varbūt labāk būtu sasliet no vertikālām kārtīm kā indiāņiem, tad to plēvi apkārt, un viss.

– Diez vai, jo tādā variantā grīdu nevarēsim ielikt un ziemā uz plikas zemes... uz akmens ilgi nezturēsim. – Arvis ievilkā dziļāku elpu un turpināja: – Mans plāns ir vienkāršs – kamēr varam, tikmēr guļam teltī un būvējam māju. Kad māju pabeigsim, mēs pat varēsim telti uzslīet iekšpusē, ja būs auksti. Tāpēc arī mājai tādi izmēri. Ja kļūs vēl aukstāks, telti nojauksim, ar to izolēsim no iekšpuses sienas, bet telpā uzstādīsim krāsniņu. Īsāk sakot, vajag kokmateriālus mājai un malku rezerves krāsniņai.

– Te nav tik daudz koku, ka es tev saku, – skaļi šaubas izrādīja Džeina.

– Kad gājām, es skaitīju. Vajadzētu sanākt. Krastā alkšņu vien bija trīsdesmit, daži bērzi, nokaltušās priedes. Stumbrus celtniecībai, zarus malkai. Un vēl...

– Labi, labi, nomierinies, – Laima klusi iesmējās. – Tas jau labi, ka visa kā pietiek. Nu ko, meitenes, atbalstīsim?

– Izklausās loģiski. Teltī toč nosalsim, lai cik laba tā liktos, – apstiprināja Dina.

Lenija paspēra soli tuvāk, vērdamās Arvja sejā. – Cik mums ir laika būvēšanai?

– Nezinu, – godīgi atzinās Arvis, paraustījis plecus. – Būtu labi rēķināties ar septembra vidu. Ej nu zini, kad te Zviedrijā, turklāt – uz salas, var uznākt liels auktums.

– Ja kas, es pirmo reizi esmu Zviedrijā un uzreiz – uz salas, – Dina mainīja tematu. – Un kā jums? Ir Zviedrijas pieredze?

– Divas reizes ar prāmi uz Stokholmu un atpakaļ, – Džeina atbildēja.

– Es vienu reizi ar draudzeni izbaudīju braucienu ar prāmi. Galā divi muzeji, pāris veikalu, kafējnīca, un atpakaļ. Bet man patika, goda vārds, – atzinās Laima.

– Un tu, Arvi? – Laima paskatījās uz vienīgo vīrieti.

– Es? Ālandu salās biju uz copi, bet tā nav īsti Zviedrija, lai gan nav arī Somija. Laikapstākļi gadījās šausmīgi, copmaņu kompānija neizdevusies. Salas man patika, cik nu daudz es tās redzēju...

Lenija iesmējās. – Vismaz vienā jomā man ir lielāka pieredze nekā jums. Es četras vai pat piecas reizes esmu bijusi. Divas reizes ar skolēniem, nē, trīs reizes, jo arī ar kori braucām. Bet es no tām reizēm gandrīz neko neatceros, tikai Jūras muzeju. Vienu reizi biju ar ģimeni, tas bija vislabākais Zviedrijas ceļojums. Tad mums bija ekskursija ar kuģīti uz vairākām salām. Un vēl reizi biju laikam pirms četriem gadiem, tieši pirms Covid pandēmijas. Sagaidījām Jauno gadu uz prāmja ļoti muļķīgā kompānijā. Pēc tam viena pati staigāju pa Stokholmu un ziemas salā sēdēju kaut kādā skvērā. – Lenija beidza stāstījumu un kautrīgi pameta acis uz citiem. – Baigi gari sanāca. Piedodiet. Bet Zviedriju es tā arī neiepazīnu.

Pusdienlaikā viņi devās izpētīt nodegušās mājas krāsmatas. Atklājās, ka pilnīgi viss nav nodedzis – pamatu baļķi bija gandrīz veseli, vairāki sienu dēļi pie grīdas vēl izmantojami, lai gan iepuvuši. Aiz dzīvojamās ēkas, ieaugušu krūmos, Džeina atrada malkas nojumi ar veselu jumtu un līdz galam neizmantotu malkas krāvumu zem tā. Vēl labāk – turpat bija lauku tualete ar zviedriski

sarkanām sienām un baltām apmalēm. Tika nolemts, ka šeit jāpārceļas ar telti un jābūvē ziemas māja.

– Tieši pretī vēl vienai kamerai, – secināja Lenija.
– Viņi laikam paredzēja, ka mēs nolemsim šajā vietā apmesties.

Telts tika pārnesta, no jauna uzstutēta, pagalmā pie gruvešiem tika atrasti vairāki akmeņi, ar kuriem sākumam pietika, lai izveidotu ugunsкура vietu.

– Kāpēc tas cilvēks dzīvoja uz salas? Es nesaprotu, kas te var patikt. – Džeina skatījās uz nelielās ēkas krāsmatām, kas bija palikušas pēc ugunsgrēka.

– Tās mājas uz salas viņiem laikam kā vasarnīcas, atbrauc, ņer kaifu un zivis, pēc tam brauc prom, – īsi paskaidroja Dina.

– Daži nebrauc prom, dzīvo pa ziemu. Šis jau arī – ne tikai vasarā te bija mitinājies, kurinājis, re, malka lai sagatavota, – Arvis pievienojās sarunai. – Ziemeļnieciskā vientulība, kuru mums nesaprast.

– Tāpēc laikam arī māja nodega – bija aizrāvies ar kurināšanu. Žēl. Cerams, ka pats dzīvs, – savu secinājumu izdarīja Džeina.

Diena likās pavadīta lietderīgi. Vakara stundā visi atkal satikās teltī, bet nu jau citā salas pusē. Arvis iekarināja griestos divus gaismekļus, vadus pa spraugu izvilka ārpusē, otrā galā pievienoja nelielus saules bateriju paneļus un piestiprināja pie jumta. Bija pietiekami gaišs, lai lasītu vai darītu kādu darbu.

– Nu ko? Pa smuko pavadīta diena. – Apmierināta un smaidoša Džeina iekārtojās uz sava matrača, atspieda galvu pret mugursomu un gaidīja reakciju no citiem.

Bet tie citi, katrs, aizņemts ar savām domām, pārkārtoja mantas un nepievērsa uzmanību.

– Es saku, ka patīkams darbiņš un nopelnīti apmēram simtu trīsdesmit seši eiro. Katram.

Tagad gan rosīšanās pierima, un visi paskatījās Džeinas virzienā.

– Es parēķināju. Ja izdala piecdesmit tūkstošus uz trīs simti sešdesmit piecām dienām, tad tā sanāk un vēl paliek pāri, rezervei. – Izpelnījies visas komandas uzmanību, viņa iedegās. – Simt trīsdesmit seši eiro dienā! Tāda alga man nekad nav bijusi un laikam nekad arī nebūs. Vai nav forši?

Laikam nevienam nebija ienācis prātā izdalīt šo summu, par kuru skaļi vēl neviens no komandas nebija runājis. Džeina pirmā bija spērusi šo soli un pieminējusi īsto iemeslu, kāpēc viņi šeit atrodas.

– Jā, nav maz, – piekrita Dina un atslīga pusguļus.

– Vairāk nekā četri tūkstoši mēnesī... Kad parēķināju, saņēmos un pieteicos atlasei, – Lenija to pateica un laikam uzreiz nožēloja, jo nedaudz piesarka. – Sakrāt pa drusciņai būtu neiespējami, bet te – gada laikā sakrāsies kā bankā.

– Piecdesmit tūkstoši eiro labi izklausās, – ar smīnu sejā iesaistījās Arvis, – bet vēl labāk – četri simti astoņdesmit četri tūkstoši pieci simti kronu. Gandrīz pusmiljons! Lūk, tas jau ir piķis!

Gandrīz vienlaikus iesmējās sievietes, par iešanu guļēt bija pilnībā aizmirsts, laikam jau domas par naudu sildīja sirdi un prātu, jo likās, ka pat gaiss teltī bija elektrizējies no pieminētajām summām.

Laimas guldzošie smieklī aprīma, un viņa ierunājās:
– Man joprojām nelīek mieru tas, kam un kāpēc viņi
tērē naudu. Iedomājīetīes: ja mūsu komanda viņiem
gadā izmaksā divsimt piecdesmit tūkstošus, tad četras
komandas izmaksā apaļu miljonu eīro, plus vēl pārējais...
organizēšana, videokameras, vešana, kuteris, ūdens pie-
gāde un kas tur vēl...

– Ja tas ir kaut kas liels un nopietns, tad tā nav nekāda
lielā nauda. Štrunts vien. – Dīna jau bīja atkal sēdus un
īesaistījās sarunā. – Amerīkāņi, rīkojot televīzījas šovu,
balvā vien apsola miljonu.

– Jā, bet tā ir televīzīja... un tā ir Amerīka... – Lenīja
klusi, bet pārlīecīnoši īestarpīnāja. – Ja šīs būtu Eīropas
līmeņa šovs, tad vēl...

Dīna viņu pārtrauca: – Štrunts viņiem tā nauda! Dzīr-
dējāt? Kompānīja, kas organizē, tie... *Māsbo*, viņi esot
nopīrkuši vairākas salas. Tad jau arī plānī tālejoši. Uz-
rakstīja projektū, dabūja Eīropas naudu, tagad daļu
mums, bet lielo pīķi sev. Vai ne tā?

– Varbūt mēs tiem zvīedriem kā lētais darbaspēks?
Vai kā baltās pelītes laboratorījā... gandrīz par veltī.
Ko? – Džeīna, nervozī metot melnās matu šķīpsnas aiz
auss, īekaisa.

Arvī saskatījās ar Laimu, pasmīnēja, bet pārējiem
skaļāk teīca: – Mēs esam šeit, un mēs jau pīedalāmīes.
Parakstījām līgumus, pīeņēmām noteīkumus. Mūsu gal-
venais uzdevums – neīzgāztīes, nesākt pīnkšķēt pēc
mājām un arī nesaslīmt.

Skaļās runas mazlīet aprīmās, bet Arvī turpīnāja:
– Mums jāturas kopā un arī par katru no mums jāturas,

kaut vai naudas dēļ. Ja kāds ir aizmirsis, tad atgādinašu noteikumus: katrs, kurš neiztur un dodas prom, ir finansiāls zaudējums visiem. Tas, kurš aiziet, nesāņem neko, tāpēc nevajag rēķināt dienā nopelnīto naudu. Un no mūsu kopējās summas tiek atņemti desmit tūkstoši, tātad – no katra vairāk nekā divi tūkstoši nost. Tāpēc vien jāturas kopā līdz beigām.

– Tā viš i, – nopietni, bet ar ironiju piebilda Laima.
– Re, te dzeltenajā mapē, kas laikam būtu jāsauc par dzeltenu koferīti, iekšpusē pie vāka ir piestiprināta maza, melna rācija. Ja ieslēdz to verķi un nospiež sarkano pogu, tad saruna īsa: esmu tas un tas, gribu mājās, vediet mani prom. Un viss. Pat atsaukt vairs nevar. Un piecdesmit taukšķi ku-kū...

– Tā nav rācija, bet laikam satelīta telefons, – Arvis, paskatījies uz melno aparātu, teica. – Rācija tik tālu nesniedz. Bet telefons jocīgs – bez pogām, bez displeja. Ar tādu nekam citam nepiezvanīsi.

– Žēl, varētu katru vakaru uz mājām zvanīt, būtu daudz vieglāk gadu izturēt, – Laima klusi piebilda. – Bet naudas dēļ vajadzēs paciesties.

– Eh, bija tik jautri parunāt un iztēloties to summu, – Džeina nopūtās un apgūlās.

– Šai dienai sprediķu no vecākās paaudzes pietiek. – Dina pārvilka guļammaisu pār galvu.

– Arlabunakti, – klusi atskanēja no Lenijas puses.

– Pie tevis pa nakti atnāks tas mūdzis, kurš apēda sviestmaizi, un iekodīs kājā, – Džeina čukstēja Lenijai.

– Beidz, – atskanēja klusi, bet nopietni.